

MAGYAR FALU

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

* Vezérlő csillagunk: nagyatádi Szabó István szelleme *

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Dohány-utca 84. szám.
Telefon József 124-76.
Megjelenik minden vasárnap

FŐMUNKATÁRS:
MAYER JÁNOS
m. kir. földművelésügyi miniszter.

Előfizetési árak:
Egész évre ... 100.000 kor.
Félévre ... 50.000 kor.
Negyed évre ... 25.000 kor.

Az új vezér.

A földművelésügyi miniszteri tárca betöltése nemcsak a kabinet kiegészítésének kérdése volt, hanem nagyatádi Szabó István örökéről lévén szó, érthetően, joggal és nagymértékben volt ez a kérdés az egész kisgazda- és földmivestársadalom érdeklődésének középpontjában is. Mert nem volt közömbös az agrár-demokrácia híveire nézve Magyarországon az, hogy ki lesz az a férfiú, aki nagyatádi Szabó István székét elfoglalja, s mi lesz a sorsa azoknak az alkotásoknak, melyeknek felépítésére ő egész életét odaáldozta. Mert joggal félt a kisgazda- és földmivestársadalom attól, hogyha olyan ember kerül nagyatádi Szabó István helyére, aki nem test a testből, vér a vérből, lélek a lélekből, szív a szívből, akkor hozzá nem értő, vagy mostoha kezekben elaprozódnak, elodázódnak, vagy elsikkadnak azok a jogos követelések is, amelyek most már hosszas vajadás után a beteljesülés stádiumába jutottak.

Különösen fennállott ez a kérdés a földreformra, amelyről megboldogult vezérünk nem sokkal halála előtt a nagyatádi hősök emlékoszlopánál tartott híres beszédében megmondotta, hogy rettenetesen tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a földreformot meg lehet semmisíteni vagy vissza lehet csinálni, mert hogyha a földreformot most el is odáznák, akkor néhány év múlva ez a kérdés magától fog újra kitörni, de akkor már olyan formában, amely veszedelmes lehet...

Annál teljesebb lett az ország szántó-vető népének megnyugvása abban a pillanatban, amikor Bethlen István miniszterelnök előterjesztésére a kormányzó Mayer Jánost nevezte ki Magyarország földművelésügyi miniszterévé és a kisgazdapárt legutóbbi értekezletén a képviselők ugyancsak öt jelölték ki arra a szerepre, amelyet nagyatádi Szabó István betöltött. Mayer János ilyenképpen egy személyben az ország kisgazdatársadalmának vezére és a földművelésügyi minisztere lett. És pedig méltán. Mayer János a kisgazdapárt születésének pillanatától kezdve annak egyik megalkotója, legteljesebb harcosa s a kezdetektől fogva nagyatádi Szabó István vezértársa és leghűségesebb barátja volt. S mint ahogy a pártban nem történt semmi nagyatádi Szabó István tudta nélkül, úgy nem volt egyetlenegy kérdés sem, amelyhez nagyatádi Szabó István Mayer János hozzájárulását ki ne kérte volna, nem volt olyan kérdés, amit vele mindenkor előzetesen testvéri egyetértésben meg nem tárgyalt volna.

A feladatok, amelyek nagyatádi Szabó István örökében új vezérünkre várnak, nem kicsinyek, nem is könnyűek. De olyan kemény ember, olyan férfi és olyan jellem, mint Mayer János, könnyen és játszva fog a legnagyobb nehézségekkel s

a legsúlyosabb feladatokkal, a legágaskodóbb akadályokkal is szembeállni. Ő tisztában van a feladatokkal, a kötelezettségekkel, amelyeket ez az örökség reá rótt. Ő rá vár a nagy munka, hogy a földreformot, ezt a befejezetlen nagy alkotást közmegegyezésre úgy juttassa tető alá, hogy ezzel a magyar történelem egyik legsorsfordítóbb korszaka záródjon le, úgy fejezze be, hogy a földhöz juttatott nincstelenek százezreinek áldó szája foglalja imáiba az alkotók nevét. Tudja azt, hogy reá vár a feladat, annak a keresztvitelénél, hogy az ország kisgazdatársadalmi számbeli és erkölcsi erejének méltó helyet foglaljon el az ország sorsának intézésében.

És Mayer János már hivatalba lé-

pésének napján egyenesen, nyíltan ki is mondta, hogy nagyatádi Szabó István politikáját fogja és kívánja folytatni. Azt a politikát, amelyet legjobban jellemez nagyatádi Szabó István egyetlen mondata, amelyet 1910-ben az országgyűlésben tartott első nagy beszédéből ragadunk ki:

„Mi nem folytatunk osztálypolitikát, a mi törekvéseink nem felforgatók, mi tiszteljük a tulajdont és nem kívánunk senkinek a jogkörébe nyulni, mi nem sebeket akarunk ütni, hanem gyógyítani akarjuk azokat, ott, ahol vannak, mert tudjuk, hogy vannak; látjuk és érezzük, mert magunk is számos sebből vérzünk“.

„Helyet kérünk a magunk számára ott, ahol az ország sorsa felett

intézkednek, mert ebben az országban mi vagyunk a legtöbben“.

Milyen szépen harmonizálnak ezek a krisztusi szavak — Mayer Jánosnak 1920-ban elhangzott mondásával:

— Hogyha ebben a sokat szenvedett hazában pártütés és nyomorúság helyett megbecsüljük egymást, akkor lesz itt munka, élet és boldogság.

Mayer János, mint a kisgazdapárt vezére, mint az ország kormányának legfontosabb tagja, minden biznnyal ma is arra fog minden erejével törekedni, hogy ebben a hazában ne legyen többé se pártütés, se viszálykodás, hanem egymás megbecsülése, összetartás, hogy munka, élet és boldogság lehessen.

Mayer János földművelésügyi miniszter elfoglalta hivatalát.

Nagyatádi Szabó István politikáját kívánja folytatni. Mayer János nyilatkozata.

A miniszterelnök előterjesztésére — mint már más helyen megírtuk — a kormányzó Mayer Jánost, a kisgazdapárti régi vezérferfiát, nagyatádi Szabó István hűséges fegyvertársát és barátját nevezte ki nagyatádi örökébe a földművelésügyi miniszteri székbe.

Mayer János földművelésügyi miniszter hétfőn délben foglalta el hivatalát. Tizenkét órakor fogadta a földművelésügyi minisztérium tisztikarának tisztelgését, melynek nevében Tahy Jakab államtitkár üdvözölte a minisztert.

Mayer János földművelésügyi miniszter válaszolva az üdvözlésre, kijelentette, hogy ez az ünnepélyes fogadtatás készületlenül érte s így nem is állított össze semmilyen programot. Programra különben sincs szükségem — mondotta —

azt a programot vettem át, amelyet elődöm képviselt.

Nagyatádi Szabó István a demo-

kratikus politikát képviselte, melyet ő népies politikának nevezett.

Ezt a népies politikát kívánom én is folytatni.

A földművelésügyi minisztérium egyike a legnehezebb minisztériumoknak. Sok feladata közül a legfontosabb a földreform végrehajtása. A nemzet becsülete követeli, hogy ezt a reformot végrehajtsuk, mert mindaddig, míg ez végrehajtva nincs, nincs termelési biztonság, szociális megnyugvás. Ez elől kitérni nem szabad. Pontos a végrehajtás azért is, hogy a bizonytalanságot megszüntessük, mert ez a bizonytalanság megöli a sikeres termelést. Sürgeti a földbirtokreform végrehajtását maga a birtokosság is épen a bizonytalanság miatt, de sürgetik az igénylő tömegek is. Nekünk tehát a földbirtokreformot mindenképpen végre kell hajtunk.

Alulról és felülről jövő kívánságok között öröklődünk. Nekünk

azonban a nemzet egyetemes érdekeit kell szem előtt tartani. Vigyáznunk kell arra, hogy a birtokosság érdekeit megóvjuk, de meg kell óvunk a mezőgazdasági munkástömegek érdekeit is. Más programot ez idő szerint nem tudok adni.

Haladni fogok azon az úton, amelyen elődöm haladt, ki a kiegyenlítőds politikáját követte.

Nem kereste a népszerűséget, a külön egyéni érdekeket. Erkölcsi tökélet gyűjtött, hogy azt feláldozza a köz oltárán. Mindenkori csak az ország, a haza érdekeit tartotta szem előtt. Ezen az úton kívánok én is haladni és ezen az úton sikert is fogunk elérni. Örömmel jöttem ide, örülök, hogy szeretettel fogadtatok. Dolgozzunk e szerencsétlen ország érdekében, hogy előbbre vigyük ennek a sokat hánytatott országnak ügyét.

A miniszter szavait lelkesen megélték.

Végelesen rendezték a kisüsti kérdését.

Egyesek is kaphatnak engedélyt. — A pénzügyminiszter rendelete.

A kisüsti szeszfőzés módosítása tárgyában most jelent meg a pénzügyminiszter rendelete. A rendelet kimondja, hogy abból a célból, hogy a szőlő- és gyümölcsstermelők a szeszfőzésre szánt anyagokat minden akadály nélkül kifőzhessék, a pénzügyminiszter hajlandó a jövőben olyan helyeken, ahol községi, illetve egyesületi szeszfőzde nincsen, vagy ahol a község, illetve az egyesületek által létesített szeszfőzdek a szeszfőzési anyagok kifőzésére nem elegendők, szeszfőzéssel eddig is foglalkozott, teljesen megbízható egyéneknek, elsősorban pedig hadirokkantoknak olyan egyéni szeszfőzde felállítására ad engedélyt, amelyben az arra igény jogosult ter-

melő szeszfőzési anyagját kifőzheti. Ehhez képest a szerzett jogok sérelme nélkül, vagyis az eddig kiadott termelési adó alá eső szeszfőzdei engedélyeknek továbbra is érvényben hagyása mellett a jövőben a következő sorrendben adnak termelési adó alá eső szeszfőzde felállítására engedélyt: szőlő- és gyümölcsstermelőkből álló szabályszerűen megalkult és ilyen módon működő alakulatoknak, továbbá községeknek (városoknak) s végül magánegyházaknak.

Ha a termelő érdekeltség nem akar szeszfőzdet felállítani, akkor másodsorban az illető község kaphat engedélyt szeszfőzde felállítására, ha pedig sem az érdekeltség,

sem az illető község nem tart igényt a szeszfőzde felállítására, akkor magánegyház kapják meg az engedélyt.

Fontos a rendeletnek az a része, amely a szeszmérőgépeknek a bevezetésére vonatkozik. A már engedélyezett községi, egyesületi és egyéb termelési adó alá eső szeszfőzdekben, valamint az ezúttal kibocsátott rendelet szerint a jövőben engedélyezendő egyéni termelési adó alá eső szeszfőzdekben a szeszfőzés ugyanis csak a szeszmérőgép alkalmazásával gyakorolható. Szeszmérőgépeket a pénzügyminiszter bocsátja a szeszfőzők rendelkezésére.

Természetesen a vállalkozó a szeszmérőgépeket köteles megfizetni, úgyszintén ügyelnie kell arra is, hogy a mérőgép kifogástalanul működjék.

Egyes szám ára 2000 korona.

Jegyzetek.

Három pör.

Még a pörösködéséről híres magyar közéletben is föltűnést kelt az a három pör, melyet — a véletlen szeszélye folytán — most egyidőben tárgyal az igazságszolgáltatás. A Károlyi Mihály vagyonekhozási pöre, az Erzsébetvárosi Kör bombamerénylőinek ügye s az Esküdt-pör, külön-külön is általános érdeklődést és föltűnést keltenének. Így együtt a három: mintha csak a forradalmak és ellenforradalmak korszakának összefoglalása volna.

Bár ezzel a három pörrel végképp le is zárulna történelmünknek ama szomorú korszaka!

Ítéletet várunk, ítéletet kérünk!

A nemzet már ítélte, mikor a jobb- oldali és baloldali kilengések, szélsőségek után visszatért a középútra s Bethlen politikáját juttatta diadalra. Most ítéljen a független magyar bíróság is: — fejezzék be és tegyék irrattárba ezeket a szegényes dolgot, melyek éveken át izgatták, kavarták a közvéleményt, a magyarság lelki egyensúlyát.

Mert ez a három pör nemcsak a vádlottak, a közvetlenül érdekelték ügye. Édes mindnyájunknak pöre ez, egész Magyarországnak.

S az ilyen pörökben egy ország — csak vesztes lehet.

Arany János írja „Fülemile” című versében, mint pörölt össze két szomszéd a fölött, hogy kinek fütyül a közös diófán daloló fülemile. Bíró elé mentek, kit mindkét fél ugyan csak „megkent” — régi szokás szerint. Mire a bíró, jobbfelől is, bal-felől is zsebére ütve, így ítélte: Nekem fütyül! Elmehetnek...

Hát az ilyen csúf, botrányos pöröknek varjűmadara is azoknak károg, akik irigységgel, gyűlölettel telten lesik a magyarság minden kárárt. A környező utódállamoknak, a kisántantnak. Ott kárörvendve nézik, mint pöröl, mint veszekszik ott-hon a balga magyar.

Legyen végre vége a pöröknek! Zárják be a bűnösöket, zárjuk le a forradalmak korát!

Osztárk kormányválság.

Odaát, Ausztriában, kormányválság van. Seipel kancellár kormányelnök, aki az osztárk államof ügyes és biztos kézzel vezette a legnehezebb válságokon keresztül, kénytelen volt lemondani a vasutasztrájk következményei folytán.

Seipel kancellárnak sikerült Ausztria külső ellenségeit sorra legyőznie, meggyőznie. Megmentette országát az államcsődtől, külföldi kölcsönt szerzett, talpraállította roskadozó hazáját. S most a belső ellenségeknek sikerült megingatniuk őt s vele együtt a helyreállt Ausztria alapjait is.

Ausztria székvárosában, Bécsben, ma is szocialisták az urak. És ott is igaz a közmondás: fejétől büzlük a hal.

A legfontosabb állami üzemeknél: vasútnál, postánál mindennaposak a bérmozgalmak, állandóan bizonytalan a helyzet. A hivatalnokok, a folytonos izgatás következtében, részben nem megbízhatók, nem állnak helyzetük magaslatán. S mindennek a levét a nép issza meg, melyben ép e miatt könnyű az izgatás konkolyát elvetni.

Ausztriát a külföld segítsége állította talpra — s most saját rossz fiait döntik ismét betegágyba.

Magyarok! Gondolkodhatunk ezen, okulhatunk ebből mi is. Ne mindig csak a maga kárán tanuljon a magyar!

A politika eseményei.

Kinevezték az új minisztereket.

A régóta húzódó részleges kormányválság végre egészen elmúlt. A hivatalos lap vasárnapi száma közölte a kormány új tagjainak kinevezéséről szóló legmagasabb kormányzói kéziratot. E szerint a kormányzó *Korányi* Frigyes pénzügyminisztert állásától saját kérelmére felmentette, *Scitovszky* Tibor ny. kereskedelemügyi államtitkárt külügyminiszterre, *Mayer* János nemzetgyűlési képviselőt, az egységespárt elnökét földmívelési miniszterre, dr. *Bud* János tárcanélküli minisztert pedig pénzügyminiszterre nevezte ki.

A kormányzó egyidejűen felmentette *Schandl* Károly államtitkárt a földmívelési minisztérium vezetésétől.

Értesülésünk szerint *Mayer* Jánosnak földmívelési miniszterre történt kinevezése egyéb változásokat is fog a politikai életben előidézeni. Az egységespárt elnöke hír szerint *Szijj* Bálint, alelnöke pedig *Lovász* János nemzetgyűlési képviselő lesz. Biztosra veszik *Rakovszky* belügyminiszter távozását, amely esetben minden jel szerint *Almássy* László, az egységespárt ügyvezető alelnöke nyerné el a tárcát, a politikai államtitkár pedig *Kovács-Nagy* Sándor dr. nemzetgyűlési képviselő, ny. főispán lenne.

Az új miniszterek eskütétele.

Az új miniszterek, akiknek kinevezése a hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg, szerdán tették le az esküt a kormányzó kezébe. *Mayer* János földmívelésügyi miniszter — mint megírtuk — már el is foglalta hivatalát, úgyszintén *Bud* János pénzügyminiszter is. *Scitovszky* Tibor külügyminiszter ez időszereint betegen fekszik.

Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter *Bud* János pénzügyminiszterrel és *Szabó* Gyula államtitkárral együtt e héten Tatára utazott, hogy az ottani szénbányák működését megtekintse. A miniszterek utazásának az a célja, hogy a hazai széntermelés fokozásának lehetőségeit tanulmányozzák.

Az Egységes Párt értekezlete.

A Keresztény Kisgazda-, Földműves- és Polgári Párt — mint megírtuk — csütörtökön este értekezletet tartott. *Mayer* János elnök az ülést megnyitva, bejelentette, hogy nagyatádi Szabó István elhalálása alkalmából a pártot tömegével keresték fel az ország minden részéből részvétnyilatkozatokkal és táviratokkal.

Ezután *Barthos* Andor terjesztette elő jelentését a *kisiparosok hitelkéréséről*.

Ezután *Bugyi* Antal azokat a rendkívül súlyos terheket tette szóvá, amelyeket a *felekezeti tanszemélyzet nyugdíjárulékára* kell fizetni az iskolafentartó felekezeteknek. Arra kérte tehát az illetékes minisztereket, hogy a visszamenőleg járó hozzájárulások befizetésére négy-öt esz-

tendőre terjedő részletfizetést engedélyezzenek.

Mayer János elnök javasolta ezután, hogy

a Nagyatádi- emlékbizottság

tagjaiul a párt minden tagját választák meg, küldjenek azonban ki egy húsz tagú végrehajtóbizottságot, melynek tagjai a következők legyenek: *Almássy* László, *Barla*-Szabó József, *Csontos* Imre, *Maday* Gyula, *Hoyos* Miksa gróf, *Kovács-Nagy* Sándor, *Könyves* Lajos, *Lovász* János, *Mayer* János, *Neubauer* Ferenc, *Patacsi* Dénes, *Platthy* György, *Schandl* Károly, *Szabó* Sándor, *sokorópátkai* Szabó István, *Szijj* Bálint, *Szomjas* Gusztáv, *Tankovics* János, *Rubinek* István és *Csizmadia* András. Az értekezlet elfogadta az elnök javaslatát, majd *Maday* Gyula tett jelentést a vasárnap tartandó *Vörösmarty* ünnepélyről.

Főispáni értekezlet.

Csütörtökön *Rakovszky* Iván belügyminiszter elnöklésével főispáni értekezlet volt, melyen *Vass* József népjóléti miniszter is megjelent. Az értekezleten elsősorban az állami és közigazgatási tisztviselőknek a közönséggel szemben tanúsított magatartása került szóba. A főispánok ezzel kapcsolatban azt a kívánságukat fejezték ki, hogy minden panaszt hozzanak tudomásukra.

Rakovszky Iván belügyminiszter felhívta a főispánok figyelmét arra, hogy a *közmunkákkal* kapcsolatos kőzerők kirendelését olyan időben fogantassák, amikor a *gazdasági teendők ezt nem akadályozzák*.

Vass József népjóléti miniszter utasítást adott arra, hogy a *rokkantak illetményeiket pontosan és gyorsan kapják kézhez*. A rokkantak illetményeiket ezentúl postatakarék útján fogják megküldeni.

Végül *Fáy* Aladár államtitkár tartott előadást a *tűdövéz elleni védekezésről*.

A nagyatádi mandátum.

Nagyatádi Szabó István örökéért, a nagyatádi kerület mandátumáért most már teljes erővel és minden vonalon megindult a küzdelem. Úgy látszik, hogy az egységespárt hivatalos jelöltje, *Bárany* Sándor főszolgabíró kívül valamennyi többi párt is állít jelöltet. Már eddig is ötre emelkedett a jelöltek száma. Igen népszerű a kerület községében *Javos* Antal volt nemzetgyűlési képviselő, aki a régi 48-as független kisgazdapárt programjával lép fel. Ugyan-ezzel a programmal akar fellépni *Győrök* József is. A nemzeti munkaspárt jelöltje *Nagy* László, míg a fajvédők, hír szerint, *Dánér* Bélát akarják felléptetni. Érdekes jelenség, hogy a nemzeti munkaspárt fejt ki jelöltje mellett a legnagyobb agitációt. Az egész kerület telve korteseikkel, akik automobilon járnak be a falvakat, elárasztották a kerületet a párt hivatalos újságjával is. A jelekből ítélve abszolút többséggel egyik jelölt sem győz a kerületben, hanem pótválasztásra kerül a sor.

A nemzetgyűlés munkája

A nemzetgyűlés keddi ülésén, a fővárosi javaslat részletes tárgyalásának megkezdése előtt, házszabály-sána volt, amelyen a legutóbbi tárgyalási napon történt szavazást tették szóvá. *Zsitvay* Tibor elnök megállapította, hogy a sérelmezett szavazásnál hiba nem történt, az elnökség szabályszerűen járt el s amennyiben érdemileg valami módosításra van szükség, a házszabályok szerint a harmadik olvasásnál erre lehetőség van. *Rakovszky* Iván belügyminiszter is hasonló értelemben szólalt fel s utána folytatták a részletes tárgyalást. A vitában *Petrovác* Gyula, *Farkas* István, *Rassay* Károly vettek részt, akiknek *Rakovszky* Iván belügyminiszter kimerítően válaszolt. Szó volt a területi

beosztáson kívül a választási visszavonások kérdéséről, plakátok és röpcédulák terjesztéséről és általában a választási propagandáról. A vitának ebben a részében hosszabban beszélt *F. Szabó* Géza, a javaslat előadója és *Szabó* József is.

Az ülés végén *Szilágyi* Lajos sürgős interpellációt terjesztett elő a *tőzsdei helyzetről*. Interpellációjában foglalkozott az elmúlt esztendő tőzsdei eseményeivel, főként abból a szempontból, hogy a tőzsde hogyan vált valóságos spekulációs játéktérre a legszélesebb rétegek számára.

A nemzetgyűlés szerdai ülésén a fővárosi javaslat részletes vitáját folytatta a nemzetgyűlés, amelyhez *Szabó* Géza, *Petrovác* Gyula és *Lendvai-Lehner* István szólottak és a fel-

szólalásokra a belügyminiszter válaszolt. Rövid napirendi vita után az interpellációk következtek.

Szakács Andor a földreform végrehajtásának kérdésével foglalkozott, részletesen fejtegette a haszonbérék kérdését, az adózási rendszert, egyes kijelentéseit azonban a Ház minden oldalán nagy zajongással fogadták. Interpellációjában orvoslást sürget mindazon kérdésekre, amelyek a földreform végrehajtása során felmerültek.

Szünet után *Baross* János a házszabályokhoz szólva tiltakozik az ellen, hogy ne volna joga a Háznak megidézni a minisztereket. *Urbanics* Kálmán felszólalása után *Scitovszky* Béla elnök kijelentette, hogy a miniszter megidézésére csak a válaszadásra előírt 30 napon túl van lehetőség. *Farkas* Tibor azt kívánja, hogy a miniszterek legyenek jelen az interpellációk elmondásakor.

Csik József a felekezeti tanítók sérelmei tárgyában interpellált. *Rupert* Rezső a hesszeni légy pusztításai folytán várható gazdasági krízis ügyében interpellált. *Szabó* József a kereseti adó igazságtalan kivetése miatt.

Ezután *Eckhardt* Tibor terjesztette elő interpellációját. Ebben azt monddta, hogy *Wild* József Apór Viktorttal együtt egy pár volt felkelőnek megbízást adott szervezkedésre. Jegyzőkönyveket olvasott fel, amelyekben ezek a fiatal emberek azt vallják, hogy *Wild* és Apór arról beszéltek, hogy a Duna-Tisza közén szabadcsapatot kell szervezni, hogy alkalomadtán betörhessenek Romániába. A fiatal embereket Héjjas Ivánhoz küldték, aki azonban nem ugrott be. A jegyzőkönyvek adatainak megvizsgálását kéri.

Rakovszky Iván belügyminiszter Bethlen miniszterelnök nevében is visszaautasítja azt a gondolatot, mintha tudomásukkal történhetett volna ilyen dolog.

Wild József felszólalásában kijelentette, hogy az említett fiatal emberek felkínálkoztak neki, de ő nem állt velük szóba. Erélyesen cáfolja, hogy ő felbujtókkal dolgoznék.

A csütörtöki ülésen a fővárosi törvényjavaslat részletes vitáját folytatták igen csekély érdeklődés mellett, amely alkalommal *Hegymegi-Kiss* Pál, *Propper* Sándor, *Horváth* Zoltán, *Petrovác* Gyula és *Rakovszky* Iván belügyminiszter szólaltak fel.

Fizetésrendezést és jobb elbánást kérnek a tanítók.

A magyarországi tanítóegyesületek vezérőlbizottságot alakítottak, melyet megbíztak a tanítószág gazdasági helyzetének legfőbb irányításával. Ez a vezérőlbizottság legutóbbi ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy fizetésrendezési és nyugdíjsérelmeik ügyében, továbbá azért, hogy a nem állami tanítószágot az államiakkal egyenlő elbánásban részesítsék, erőteljes mozgalmat indítsanak.

1923-ban a 6000. számú miniszteri rendelet megengedte, hogy a tanítószág tíz százaléka a harminc szolgálati évvel bírók közül a VII. fizetési osztály harmadik fokozatába soroltassék be. Ma a VII. fizetési osztályban, a szanálás miatt, még a tíz százaléknyi engedélyezett hely sincsen betöltve.

A tanítói nyugdíjtervezettel, amelyet rendeletileg léptettek életbe, a tanítószág hasonlóan nincs megelégedve. Sérelmesnek találják, hogy nyugdíj szempontból a helyettesítési éveket csak akkor számítják be, ha be nem töltött helyen működik az ideiglenes minőségű tanító, beteg helyettesítése például nem számít.

Nagyon fáj a vasúti kedvezmény korlátozása a nem állami tanítóknak. Hír szerint, ezt egészen meg akarják vonni. Elkévdvetlenítő hatást tesz a tanítószágra, hogy azt az olcsó kölcsönt, amelyet a Pénzüntézet Központ nyújtott harminchat hó alatti visszafizetésre a köztisztviselőknek, a nem állami tanítók nem kapták meg.

A hó.

Furcsa esztendő volt ez az idei. Nem volt igazi tavasz, se nyár, se ősz; össze-vissza keveredtek az évszakok... Hanem annál valószínűbbnek, annál keményebbnek ígérkezik, mutatkozik ez, amelyek most beköszöntött ránk: a tél... Nem jött váratlanul. Mint zsákmányra leselkedő éhes ordas, már hetek óta itt ólálkodott a városok, falvak alatt, leheletétől sűrű, nyirkos köd lepte esténként az utcákat. Prédakévében letéptáza a fák maradék halódó lombját, ellankasztotta a hervadásal dacoló őszi virágot, kaján irigységgel letört a természet képéről minden friss, zöld színt, s hogy sehogysa lehessen most már letagadni, végül is megrázta deres szakállát és hétfőre virradó éjjel elkezdett esni a hó...

Halk keringőzéssel szálltak, millió fehér pillangó módjára a csillogó szűztiszta pihék... Reggelre bársnyagos, vakító fehér új ruhát kapott a világ... A habos fehér menyasszonyi öltözetben megfialodva, kiszé-pülve tetszelegtek maguknak a füstös nagyvárosi háztetők, a lucskos, fekete utcák... A fehér zajfogó hósznyegen hangtalanul suhantak a máskor dübörgő villamosok, a siető kocsik, a szapora léptek... Szinte lecsitult minden lármája és finom szordinót kapott a szájára az egész lármás nagyváros...

Odahaza pedig, künn a határban jóízűen nyújtózkodtak el téli szunynyadásra a pihenő tarlok, a frissen szántott földek, s didergősen burkolózott finom prémítakaróba a szenge, zöldülő őszi vetés...

Mikor reggel kipillantva az ablakon, először pillantottuk meg a háztetőkön a friss hóréteget, a keringőző hulló pelyheket, egy pillanatra jóleső önfeledséggel merengtünk el a láttukon... Eszünkbe jutott a gyermekkor sok gyönyörű téli álma... Milyen epedve vártuk az első havat... Hogy tapsoltunk a hulló hópihéknak... Milyen lázas boldogsággal ültünk a csengő, suhanó szánra... Milyen boldogság volt a parázsszemű kályha mellől, zsongó mesészt hallgatva az ablakon át kibámulni, tárgult gyermekszemekkel a világitó, fehér, havas estébe és az acélkék égen lesni a tündérek röptét...

S tómpa hajnalokon, ha az udvaron élesen felsírt a böllér hegyes kése alatt a mázsásra hízott koca, micsoda jóleső, különös izgalom volt frissen kibujni a kis ágyból... A lakás, a konyha tele volt gyömbér, szerecsendió, bors és még százféle fűszer, erős, különös illatával, a tűzhelyen nagy vasfazékban forrt a víz, az udvaron pedig rőt vörös láng csapott fel, amint a ropogó, fehér havon megkezdődött a disznóperzselés... Hosszú póznákkal kotorgatták a pernyét, forgatták a disznót, a böllér ide-oda szórt még egy kevés szalmát, ahol kellett... Az emberek pálinkát kaptak, s jókedvűen találgatták, mennyi lesz a szalonnája, zsírja... Hó... Tél... Szent Miklós, Karácsonyváras... Szánkó... Hócsaták... Csupa édes boldogság volt a gyermekkorban...

Aztán más emlékeket idéz fel bennünk a hó... Véres... piros foltok a fehér havon... Drótsövények... Fagyosföldbe vajt lövészárvok... A tüskés Hinderniss-mezők... Csillagfényes éjszakák a „Feldwachen”. Patrulirozások a fehér orosz éjszákban... Milyen ijesztően hosszú, kék volt ott az árnyék a csillogó havon... Milyen árulón ropogott a lábunk alatt... A végtelenbe tűnő, vakító és észbontóan sivár galíciai hómezők... Aztán egy rémes, rémes tél... Dukla felett... Lefagyott lábak ezrei... a papírbakancs... sok százezer új Krisztus kínszenvedése... Halálba fagyott magyar fiúk légzője... Mennyi apró sirhalom... A rémes, kegyetlen, gyilkos, védelmező, átkozott és áldott, pokoli és szépséges kárpáti hó...

Ujabb gyötrelmes látományt is tükröz felénk a hó: Fűtetlen külvárosi, falusi nyomortanyákat, hideg tűzhelyeket, didergő, éhes, elkéklő gyermekarcokat, rongyos, mezítelbas szülőket, akiket már megörült a nyomor... A vasutak csonkavágányain a menekültek vagonlakásait, ahova kegyetlenül, marokszámra csapdossa be a havat a szél...

Jól esne már menekülni a rémséges képek elől, de már nem lehet, a pompázó fehér hótakarón át kitör, kiordít ennek a vonagló nagyvárosnak minden üszkös sebe, minden felülmuló nyomora... Sehol az országban nincsen olyan sötét és kétségbeesítő nyomor, mint ebben a nagy köröngözetben.

A kormányzó úr öfjelméltósága nem messzívű, jó feleségének, a nagycsónynak kezdeményezésére karácsonyi örömet szerző jótékony, segítő mozgalom indult meg az ország-

ban, s ehhez kérték a ti segítségéteket is. Kenyérrel, ruhával kellene segíteni a nyomorgók kínjain; elsősorban a rokkantakat, hadiárvaikat, hadiözvegyeket és önhibájukon kívül munkanélkül maradt dolgozókat kell a tél nyomorán átsegíteni. Szánjátok meg ezek szenvedéseit. Ne tévesszen meg benneteket ennek a sivár nagyvárosnak talmi csillogása, hisz ennek a pokoli nyomornak mégis csak csupa jobb sorsra érdemes magyar testvérünk a részese... Hadd érezzék, lássák, hogyha a gonosz nagyváros ridegen el is löki őket, a ti szívetek melege hazulról, elér idáig. Viruljon ki ebben a sivár, nagy magyar téiben, a ti lelketekből, mint valami csodálatos, drága keleti rózsza, a megmentő szeretet áldott virága, hogy enyhüljön a nyomor dermesztő kínja, hogy ne hulljon könny, s lsten ménts, vér se a most ránk köszöntött télfehér havára. (d.ö.)

Az Esküdt-per.

Letartóztatták a panamahőst. — Ugy megijedi, hogy ágybaleküdt a tárgyalás napján.

Miután a kirendelt orvosszakértők megállapították Esküdt Lajos épelméjűségét, a budapesti törvényszék szerdán újra megkezdte ennek a nagyszabású megvesztegetési, zsarolási és rágalmozási pernek a tárgyalását, amely kitűnő közéleti férfiak belekeverése révén már eddig is nagy port vert fel és közismertté tette a jelentéktelen kis hivatalnokból lett vádlott Esküdt Lajos nevét.

Esküdt a mostani tárgyaláson is a már ismert és szokott cinizmusával, fölényeskedésével próbált hatást elérni, színészkedett, komédiázott és olyan kihívóan viselkedett, hogy a törvényszék elnöke emiatt többször szigorúan rendre utasította. Esküdt és vádlottársai: Tömöri Angella, Bence József, Landesmann István, Brezina Gyula, Deutsch Lajosné, Schatz Irma és Forbáth Róbert a tárgyalás elhalasztását kérték, amihez azonban a bíróság nem járult hozzá. A bíróság felolvasta Esküdtnek 1921. szeptemberében a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amelyben beismerte, hogy nagyváradi Szabó István tudta nélkül különböző kiviteli engedélyek megszerzése fejében 4—5 millió koronát vett fel. Esküdt előéletéről megállapította a bíróság, hogy a diktatura alatt tanúsított magatartása

miatt fegyelmi eljárás indult meg ellene és hogy hazafiság és megbízhatóság szempontjából elítélendő magatartást tanúsított. Megállapította a bíróság azt is, hogy a földművelésügyi minisztérium létszámába felvéve nem volt és közhivatali teendők ellátására sem volt hatásköre.

A törvényszék elnöke ezután délutánra halasztotta a tárgyalást, amelyen azonban Esküdt nem jelent meg, hanem bejelentette védője útján, hogy beteg. Erre a tárgyalást felfüggesztették és két rendőrt küldtek a lakására. A rendőrök azzal tértek vissza, hogy Esküdtnek 38 fokos láza van.

A bíróság erre a törvényszéki orvosszakértőt és egy szavazó bírót küldött ki, akik este 7 órakor azt jelentették, hogy csak 37 fok láza van, amire a bíróság elrendelte Esküdt Lajos elővezetését és a tárgyalást újra megnyitották. Ezután Barcza Ernő miniszteri tanácsos, Lenk Jenő osztálytanácsos és Gálffy Dénes miniszteri titkár tanukat hallgatták ki, majd félbeszakították a tárgyalást és Esküdt Lajost újra vizsgálati fogságba helyezte és szorongós örök között kísértette le a törvényszék fogházába.

A hercegprimás jubileuma.

Földművesgyerekből egyházfejedelem.

Csernoch János dr., esztergomi érsek, Magyarország bíboros-hercegprimása most ünnepelte aranymiséjét, pappá szentelésének félszázados jubileumát. Az agg egyházfejedelem, aki a 71-ik Magyarország primási székében, ez alkalomból úgy székhelyén, mint a fővárosban és szerte mindenfelé fényes ünneplésben részesítette az ország katolikus népe. — Esztergomban a városi tanács szombaton díszközgyűlést tartott, este fényes kiválágítást és tűzijátékot rendeztek a palotabástya fokán, zenés fáklyásmenetben vonult a város népe a primási vár elé és szerrénádott a főpásztor tiszteletére. — Budapestén a krisztinavárosi templom falában, ahol Csernoch János valaha káplán volt és a budai Vár bástyáján emléktáblával öröklítették a hercegprimás nevét. Hétfőn délelőtt volt a lipótvárosi Bazilikában az aranymise, amely előtt Prohászka székesfehérvári püspök mondott szentbeszédet. Mise után fogadta a primás a püspöki kar üdvözlését. A hercegprimás a Bazilikából a főváros díszhintóján a Vigadóba hajtatott a jubiláris ünnepségre, ahol Schioppa Lőrinc pápai nuncius, Bethlen István miniszterelnök és Sipőcz Jenő polgármester üdvözlötték, az ország katolikus népe nevében pedig Zichy János köszöntötte. Az ünnepségről a hercegprimás a

papnevelő intézetbe ment, ahol a világi és szerzetes papság üdvözölte.

A hercegprimás jubileuma alkalmából a vallás- és közoktatásügyi miniszter meglehangú átiratban üdvözölte a jubiláns egyházfejedelemet, a püspökök pedig külön körlevelet adtak ki.

Csernoch János dr. 1852. június 18-án született Szakolcán.

Egyszerű földműves ember gyermeke volt.

Korán feltűnt fényes elméje és nyelvkészsége miatt. Nem csoda, hogy támogatói akadtak a tanításban s gimnáziumait Esztergomban, mai székhelyén, a teológiát a bécsi Pazmaneumban végezte, hol 1874. november 18-án pappá szenteltetett. Előbb vidéken, majd a fővárosban káplán és hittudományi folyóirat szerkesztője, majd Esztergomban a szentírásstudomány tanára, rövidre reá primási levéltáros a nagy Simor alatt, 1882-ben Vasary alatt érseki titkár, irodaigazgató, majd 37 éves korában főszékesegyházi kano-nok lett. Három választáson fel is lépett és szülővárosának országgyűlési képviselője volt. A katolikus munkásmozgalom és személyeskedést nem ismerő elvi álláspontja sokak barátságát szerezte meg számára. 1908-ban csanádi püspök, 1911-ben kalocsai érsek,

1913-ban lépett az esztergomi érseki székre.

Hétfőn délután budavári lakásán felkereste a kormányzó úr is a jubiláló egyházfejedelemet, s melegen üdvözölte. Ugyanekkor átnyújtotta neki a Magyar érdemkereszt nagykeresztjét.

A kormányzó úr az aranymisés jubileum alkalmából külön legfelsőbb kéziratában is kifejezte szencsekívánatait és elismerését Csernoch János hercegprimásnak.

Gyenge az őszi vetés.

Most jelent meg a földművelésügyi minisztériumnak a gazdasági helyzetjelentése.

A jelentés szerint a gazdasági munkálatok közül a szántási és vetési munkálatok túlnyomó nagy részét — bár az utóbbi száraz időjárásban nehezen, de mégis már bevégezték. A tengeri, burgonya és cukorrépa behordását igen nagy részben szintén bevégezték. A jelenleg folyó gazdasági munkálatok leginkább csak a tavasziak alá való talajelőkészítés, trágyahordás és teregetés, a gazdasági udvar és magtár körüli munkák és a fahordás.

Az őszi vetések közül a repce az őszi elején nagyon megerősödött. Az őszi gabonaneműek közül a korán vetettek szépen kikelték ugyan, a száraz hidegek miatt azonban fejlődésükben megakadtak. Sok a panasz a rovarok kártételéről is. Így különösen a csikoshátú búzalégy, a gabonafutrinka, a vetési bagolypille, hesszeni és fritt légy álcái, valamint a kevés eső következtében elszaporodott mezei egerek által okozott károkról érkeztek jelentések. A késői őszi gabonavetések sok helyen hiányosan keltek, egyenletlenek és foltosak, a legutóbbi 3—4 hét alatt elvetett magvak nagyrésze pedig a nagy szárazságban még ki sem kelt.

A szűk takarmánykészlet mindenütt elegendő, sok helyen bőséges, amihez hozzájárul még az a körülmény is, hogy a jószág még ma is kijár a legelőkre, rétekre és répföldekre, ahol elegendő táplálékot talál s így az állatok kitelelése nehézségekbe sehol sem fog ütközni.

A jószág egészségi állapota — a szórványosan föllépő száj- és körmfájástól, sertésvészttől, lépfenétől és baromfi kolerától eltekintve, általában kielégítő.

A szekszárdi téli gazdasági iskola ünnepe.

A szekszárdi Téli Gazdasági Iskola eddig végzett növendékeit dr. Örfly Imre kincstári főtanácsos, a szekszárdi kerület nemzetgyűlési képviselője aranykalász jelvényekkel ajándékozta meg. A jelvények átadása e hó 8-án délelőtt fél 11 órakor ünnepélyes keretek közt történt az iskolának a selyemgyárban lévő helyiségében, a Szekszárdi Kisgazdak Egyesülete, továbbá sok vidéki és helybeli gazda jelenlétében. Az üdvözlő beszédet Groisz Ottó az iskola vezető tanára tartotta, ezután pedig az intézeti összskara a Magyar Hírszövegnek üdvözlését. Az ének után dr. Örfly Imre a következőket mondotta:

— Úgy érzem, kétszeresen súlyos feladat előtt állunk ma a földműves társadalom őszinte barátai azóta, amióta vezérünk, nagyatádi Szabó István a föld alatt pihen.

Ránk vár annak a programnak végrehajtása, amelyért egész életében küzdött, így különösen az igazságos és józan földreform végrehajtásának programja. Ezt csak úgy lehet keresztülvinni, ha a magyar nép megtanulja azt, hogy igazán hogyan kell a földet megművelni.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után a képviselő a végzett növendékeknek kiosztotta és feltűzte a mellükre a 40 aranybúzakalászt.

HIREK. Olvasóinkhoz.

Mégegyszer felkérjük mindazokat, akik az előfizetési díjat még mostanáig sem küldték be, hogy előfizetésüket még e héten újítsák meg és a 25.000 K negyedévi előfizetési díjat sürgősen küldjék be, mert különben a lap kiadását kénytelenek leszünk beszüntetni.

A „Magyar Falu” a falusi nép, a földművelő polgárság érdekeiért küzd, ezért minden falusi ember érdeke is, hogy lapunkat olvassa és támogassa, de senki sem kívánhat tőlünk még áldozatokat is.

Ingyért újságot senkinek sem adhatunk, mi sem kapunk ingyért papírost, a nyomda se dolgozik ingyen.

A „MAGYAR FALU”
kiadóhivatala

VII., Dohány-utca 84., II. 16.

A gazdakörök alapszabályainak láttatása. Panaszkodnak merültek fel, hogy a földművelőosztály által alapított úgynevezett gazdakörök alapszabályainak láttatására irányuló kérelmeinek felterjesztésénél egyes igazgatási hatóságok nagyjókú és teljesen indokolatlan késedelemmel járnak el. A belügyminiszter most rendeletet adott ki, amelyben megállapítja, hogy a kisgazdaköröknek ilyen szerkezete nem lehetséges, a mai nehéz gazdasági viszonyok lényeges megkönnyítését segíti elő, ezért azok hatósági támogatása elsőrendű közérdek. Felhívja ennél fogva a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a gazdakörök alapszabályai ügyének intézésével megbízott alárendelt közegeket nyomtatékosan utasítsák, hogy mindenkor soronkívül járjanak el és csakis az elkerülhetetlenül szükséges pótlások teljesítését követeljék meg.

Hajdu vármegye részvéte Nagyatádi Szabó István elhunytá fölött. Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága szombat délelőtt Hadházy Zsigmond dr. főispán elnöklésével rendkívüli ülést tartott. A közgyűlés Nagyatádi Szabó István elhalálozását mely részvétellel vette tudomásul és elhatározta, hogy emléké a mai közgyűlés jegyzőkönyvében is megörökíti, amelyről a gyászoló családot értesíteni fogja.

A dunamelléki református egyház-megye közgyűlése. A dunamelléki református egyház-megye Ravasz László püspök és Darányi Ignác volt földművelési miniszter v. b. t. t. elnöklésével most tartotta évi közgyűlését, amelyen az egyházkerület súlyos gazdasági helyzetével, a hitélet állapotával stb. foglalkoztak. Kifogásolták a vásáros vasárnapi tartását. Ravasz püspök ismertette a vallásintézés hiányosságait, a vad-házasságok elleni küzdelmet. A közgyűlés ezután foglalkozott a tanügyekkel és végül az államhatalom illetékes tényezőitől több figyelmet kért a reformátusság multja, jelentősége és páratlan szellemi értékei iránt.

Lengyel turisták Mezőkövesden. A napokban Mezőkövesden járt egy 30 tagú lengyel turistacsapat, amely hazánk és népünk megismerése céljából jött hazánkba. A lengyeleket a híres mezőkövesdi dalárda Gál István karnagy vezetésével a lengyel és magyar himnusszal köszöntötte és tiszteletükre magyar irredenta- és hordalokat adott elő. Megható volt a közös lakoma után Gál István búcsúszava. Könny csillogott a lelkes magyar szemekben, amikor arra kérte lengyel testvéreinket, hogy ha a lengyel mezőkön magyar hősök, ma-

Levél a köpködőről.

Cs. Csutak Pista külföldi tőkét igényel.

Tisztótt Magyarfalu, tuggyák-é, hogy fagy van? Fázkodik a magyar kicsinyben és nagyban, Rözögünk, miképp a miskolci kotsonya, Vagy mint a békástúl befagyott potsolya. Tsak az a pájinka ád egy kis meleget, Amejjel az embör torkokat kenyeget; Mer hát se tűzifa, se rözse, se tsutka: Dermedten húzódunk a kemence-sutba, Hátha tán tavajrúl maradt benne meleg: Ám ellenkezőre mutatnak a jelek. Hát, tésuram, most mán aggyon ám tanátsot, Mi mellett süthessük a derce kalátsot, Mer sütnivaló tsak telnék nagy eszembül, De mit ér, a penna ha kifagy kezembül? Emlékszik-e, tésúr, hogy a minapában Külföldi tőkérül szolt az iratában; Olvastán a szívem örömében böge: Hej, de elkelne az a külföldi tőke! Akár szöllőtoke, akár akáctönk az, Még aztat se bännám, ha tsak fűzfáronk az, Mán tsak ide vele, ha ijen, ha ojan, Azonfölül is megköszönöm komojan, Aztat is írták, hogy tsak font-számra mérik, Ám a szegény népek azzal is beérik, Nem köll egyszeribe mázsa harminc-negyven, Kevesebb is teszi, fogadtatva kegyben. Azér írásomnak azzal tészek pontot: Külföldi tőkébül külgyön vagy húsz fontot, S maj írok újolag, mikor az elfogyna, És meglássa, tésúr, ojat írok, hogy na! Mer melegben tágul az embör erkölce: Csóré Csutak István, a Köpködő bölcse.

gyar vértanúk sirhantját találják, tegyenek rá helyettük egy-egy virág-szálat!

A dunapentelei hősök emléke. Bory Jenő szobrászművész elkészítette a dunapentelei hősök emléksobrát. A hat méter magas emlékművet az iskola falába építették be. A márványtáblára 153 hősi halott nevét vésték fel. Az emlékművet vasárnap délelőtt leplezték le szép ünnepség keretében.

Az elemi népiskolák tandíja. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel megállapítja az elemi iskolai beiratási díjat és szabályozza a községi és hitfelekezeti elemi népiskolák részére tandíjkárpótlás címén folyósított állami segítséget. A beiratási díj a jelen tanévtől kezdve minden egyes rendes és magántanuló után 50 aranyfillér, amely összeg papírkoronában a befizetés hónapjára megállapított át-számitási kulcs szerint fizetendő.

Véres búcsú. Alsóalapon a minap búcsú volt és mint ilyenkor szokás, nagy mulatság folyt a nagyvendéglőben. Minél több bor fogyott el, annál emelkedettebb lett a hangulat és közben parázs szóváltások keletkeztek a legények között. Éjfél után azonban már a bicska is előkerült a zsebekből és a fiatalság két pártra oszolva, verekedés kezdődött. Természetesen az asszony-nép ijedten rebbent széjjel és a korcsma-helyiségben csak a verekedők maradtak. Amire a verekedőket a csendőrok szétválasztották, Pulicza József holtan feküdt a küzdőtéren, három legényt haldokolva vittek haza, négyet pedig kórházba szállítottak.

A magyar püspöki kar a női szemérmetlen öltözködés ellen. A magyar püspöki kar legutóbbi őszi konferenciáján foglalkozott a női öltözködés kérdésével is és a következő figyelmeztetés közzétételét határozta el: Fajdalommal látjuk, hogy egyébként buzgó katolikus nők nemcsak nyilvános helyeken, hanem az Isten házában, a templomban is a mai divat szerinti hiányos öltözködésben jelennek meg. Miután az öltözködés nemcsak az időjárás viszonyait ellen védi a testet, hanem a szemérmességnek is oltalmul szolgál, nagy tiszteletlenség a templom szentsége ellen, ha valaki ott olyan ruházatban jelenik meg, amely, ahelyett, hogy a testet illendően fedné, ellenkezően, mely kivágásával, rövid ujjával és átlátszóságával arra a figyelmet még inkább felhívja. Az alkalom komolyságának és szentségének meg nem felelő öltözködés a műveltséggel és józansággal is ellentétes. — Ezért felsőbb utasításra szigorúan tiltva van ilyen öltözködésben megjelenni a templomban, legfőképpen pedig a szentségekhez járulni. A püspöki kar ezen szigorú intelme ugyan leginkább a városi lakosságra vonatkozik, sajnos azonban sok helyen vidéken is megromlott a nép izlése és ruházatkódása.

Kettős halálos ítélet Kaposváron. A kaposvári törvényszéken Boda Géza büntető tanácsa kötélállati halálra ítélte Csányi Józsefnek és szeretőjét, Varga Jánost, mert 1924 június 23-án Nemeskissfalud községben meggyilkolták Csányi Józsefet. Az ítélet kihirdetése után a törvényszék egyelmi tanácsa alakult át.

Nagyatádi Szabó István emlékezete. Tenyőd nagyközség lakossága legutóbbi képviselőtestületi ülésén kegyeletes aktussal emlékezett meg nagyatádi Szabó István ny. földművelésügyi miniszter, a magyar nép igaz jótévőjének szomorú haláláról és az így ért nagy veszteségről. Az elhunyt páratlan érdemeit Hortobágyi József esperes-plébános méltatta kegyeletes szavakkal. A közgyűlés elhatározta, hogy nagyatádi Szabó István emléket jegyzőkönyvben örökíti meg, az özvegyet és a családot pedig jegyzőkönyvi kivonattal keresi fel részvételének kifejezésére.

Emelkedett ünnepség keretében áldozott vasárnap a borsodmegyei Boldva község nagyatádi Szabó István emlékének. Batta Antal birto-
kos, a helybeli egységespárt elnöke, majd Lovász János nemzetgyűlési képviselő méltatta hosszabb emlékbeszédben az elhunyt miniszter kiváló pályafutását és hazafias érdemeit, különösen kiemelve nagyatádi Szabó István páratlan jószívűségét, önzetlenségét és bölcs mérsékletét. Az ünnepet a Himnusz fejezte be.

Országszerte havazott. Az utóbbi napokban állandósulni látszott fagyok után hétfő reggelre az ország minden részében havazás indult meg és ezzel a hőmérséklet lényegesen emelkedett. Európában általában mindenütt borús az időjárás és fagyok vannak. Hazánkban a leesett hó nem érte el az 5 centiméter magasságot. A havazás nem volt nagyarányú és ezért a közlekedésben nem okozott zavart. A fővárosban is csak a rendes köztisztasági munkások végzik a hó eltakarítását. A mezőgazdaságra jó hatása van a havazásnak, mert félő volt, hogy a vetések a nagy hidegben takaró nélkül kifagynak. A havazással a kifagyás veszélye jobbra elmúlt, bár a hó a szükséges magasságot nem érte el.

Időjóslat: Hideg idő északi szelekkel, sok helyütt havazással.

Megkezdtek a bombaperek tárgyalását. A budapesti kir. törvényszék kedden kezdte meg Márffy István és társai bűnperének tárgyalását. Márffy és társai követték el a vád szerint a tavalyi budapesti bombamerényleteket a dohányutcai Erzsébetvárosi Kör, a budapesti törvényszék és a francia követség ellen. Az Erzsébetvárosi Körben több embert megölt és igen sokat megsebesített a bomba. A másik két merénylet nem sikerült. A vádlottak: Márffy, Marosi, Horváth, Varga, Kiss, Trenka, valamennyien tagadásban vannak. A főtárgyalás első napján, amelyen Langer Jenő kúriai bíró elnökölt, heves jelenetek játszódtak le a bíróság és a védők között, végre is a védők kivonultak a teremből és otthagyták a védelmet. A vádlottak szabadon levő társai életveszélyesen megfenyegettek több tanút, ha a vádlottak ellen mernek vallani, s egyéb rendzavarásoktól is lehetett tartani, amiért is a rendőrség a legszigorúbb óvintézkedéseket léptette életbe és erős karhatalmat rendelt ki.

Sikkasztásért elítélt községi írnok. A kaposvári törvényszék egy évi börtönre és két évi hivatalvesztésre ítélte Horváth Ágoston karádi községi írnokot, aki a rábizott pénzről folytatólagosan nagyobb összegeket elcsikkasztott.

Újkéske mellett egy tanyán Tóth Pál 21 éves gazdalegény éjjel álmában agyonütötte és elásta édesapját, Tóth Józsefet, aki beteges, öregember volt és sokat zsörtölődött a családjával. A gyilkos fiú üldöző lelkiismerete szavára önként jelentkezett a csendőrségben. Letartóztatták.

FORDSON-TRACTOR

AUTORIZÁLT KÉPVISELŐJE:
HALTENBERGER VILMOS
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. sz.
Telefon: 86—15. Sürgőnycim: Fordson.

SZÁNT. HAJT. VONTAT PETROLEUMMAL.

Legelősebb gazdasági erőgép. — Az egész világon páratlanul elterjedve. — Elsőrendű referenciák nagy, közép és kisbirtokosoktól. — A tulajdonosok 40%-a klesz. — Raktárról prompt szállítható.

Mi történt e héten?

Főváros.

A baloldali szocialisták vasárnap a régi országházban népgyűlést tartottak a munkanélküliségről. A jelenlevő rendőrkapitány a szónoktól megvonta a szót, mire nagy lármát támadt. A rendőrtisztviselő erre a termet kiürítette. A tömeg az utcán folytatta a tüntetést, mire a rendőri készenlét a zavargókat kivont karddal szétoszlatta.

Budapesten ismét garázdálkodnak a nyomor vámszedői. A pékek újra megdrágították a kenyeret. A félbarna kenyér kilója 7000, a zsemlye 650 korona.

Egy gyarmatutcai tömeglakáson tűz ütött ki. Az egész hosszú, rozoga földszintes ház porrá égett, tizenkét család, ötven ember lett hajléktalan.

A párisi nemzetközi torna- és sportünnepeken Pulitti olasz vívó durván megsértette Kovács György magyar vívóbajnokot. Hosszas húzavona után a két bajnok Nagykanizsán állt ki kardra. A bajvívás egy óra hosszáig tartott s a magyar bajnok az olaszt többször megsebezte. Végre is Pulitti olasz bajvívó bocsánatot kért. A párbaj után Pulitti és segédei Budapestre utaztak. Elragadtatással beszélnek a magyar lovagiasságról és az olasz-magyar sportkapcsolatokról akarják szorosabbá tenni.

Vidék.

Polgárdin vasárnap leplezték le a község és a vármegye közönségének részvételével a hősi halottak emléksobrát. Az ünnepségen megjelent József főherceg is, aki lelkeshangú beszédet intézett az egybegyűltekhez.

Hódmezővásárhelyen a Protestáns Irodalmi Társaság a protestáns szellemi élet fejlesztésére irodalmi estélyt rendezett, amelynek főpontja Bethlen Margit grófnő, a miniszterelnök feleségének felolvasása volt.

Sopron vármegye közönsége szombaton Tisza István emlékére ünnepséget rendezett s ez alkalommal leplezték le a megyeháza dísztermében elhelyezett arcképét is.

Solymár község határában az országúton felborult egy automobil, amelyben egy részeg társaság rohogott korcsmai mulatozás után. Az egyik utas, Fanzly György 24 éves géplakatos meghalt, négyen súlyosan megsebesültek.

Külföld.

A szerb-horvát-szlovén állam területén bevezették az óceyházi kalendárium helyett az általánosan használt és ismert Gergely-naptárt.

Az osztrák vasutassztrájk ötnapos szünet után csütörtökön éjjel véget ért, a vonatok megindultak.

A mexikói köztársaság parlamenti ülésén óriási botrány és verekedés tört ki a vita hevében. A képviselők több mint 200 revolverlövést adtak le egymásra. Többen megsebesültek.

Jáva szigetén borzalmas földrengés pusztított. Több város egészen eltűnt a föld színéről.

A szerb kormány felfüggesztette Horvátország önkormányzatát és a horvát parasztpártot feloszlatta.

A várnai csatatéren elesett I. Ulászló magyar király emlékére oszlopot állítottak. A díszes ünnepséget a bolgár kormány a lengyel és magyar követekkel közösen rendezte.

A párisi tőzsdén hosszú idő után újra jegyzik a magyar koronát. 100.000 magyar koronáért 28 francia frankot adnak.

MEZŐGAZDASÁG

A gazda teendői a tél küszöbén.

A tél küszöbén, mikor már a gazdasági eszközökre és gépekre nincs többé szükség, midőn már az eke is kifagyott a talajból s a vasfogas sem kerül ki a szinből, akkor az összes kézi eszközökről, gépekről takarítsuk le egészen tisztára a sarat, piszkot stb. távolítsuk el róluk, de különösen a vasalkatrészekről és — amennyiben nincsenek mázzal, olajfestékkel bevonva — kenjük a vasrészeket be olajjal, zsiradékkal, hájjal stb., úgy hogy a tél folyamán, míg használva nem lesznek, ne érje őket rozsdá, úgy hogy azok használhatatlanná ne legyenek anélkül, hogy használatban lettek volna, vagy időelőtt elkopnak, rövidebb életűek ne legyenek a jelzett óvintézkedés nélkül. Tehát a gazda saját érdekében cselekszik, ha gondozza a szerszámokat, eszközöket, gépeket s bekeni a csupasz vasrészeket és óvja őket a csapadékoktól, esőtől, hótól, vagyis ha telő alá helyezi, úgy hogy még a hófúvás se érje őket. Amelyik gépnek, vagy eszköznek valami hibája van, vagy valami — bármily lényegtelennek látszó — alkatrésze hiányos vagy hiányzik, legyen az bár csak egy kis szög, csavar, kapocs stb., azt még most az elraktározás előtt javítsuk, tatarozzuk, egészítsük ki, hozzuk tökéletesen helyre, hogy azután úgy működjen, mintha egészen új volna. A faalkatrészeket többnyire maga az ügyes gazda is meg tudja reparálni, ha ehhez való szerszámokkal rendelkezik, a pléhdolgokat a bádoggal csináltassa meg, míg a vasból valókat esetleg az ügyesebb falusi kovács is helyre tudja hozni, úgy hogy már nagy bajnak kell lenni, ha gépészműhelybe vagy épen gépgyárba kell vinni a romlásnak indult gépet vagy eszközt.

A jó faragó gazda ilyenkor előre dolgozik s tartalékba készíti mindenféle fadolgokat, hogy ne akadjon fönn a sürgős munka közepette, ha használhatatlanná lesz, eltörik valami, pl. kapanyél, gereblyefog, kaszanyél, fejsze, kisbalta, ásó stb. nyél, ösztöke-, seprűnyél vagy maga a nyírfavesszőseprű kopik el, avagy a cirokseprű nem felel már meg; ha egyik-másik kefe már nem használható stb., stb. De kell tartalékba készíteni vendégoldalakat, nyomórudakat, keresztborongokat, szekérrudakat és löcsőket, küllőket, kerékfalpakat, oldaldorongokat és mindenféle kisebb-nagyobb deszkadarabokat, léceket, süvegfanak valókat és egyebeket, hogy szükség esetén egy-kettőre kitarozhassa a fajaszlakat, vályukat, etető- s egyéb saroglyákat, létrákat, kocsiakat, szekereket, szánokat, sőt még a háztartáshoz való holmikat is, még a különböző kosárféléket, vödöröket, hordókat és más efféléket is.

A szőlőbirtokosnak pincéje is van, tehát a pinceeszközöket, a hordókat, kádakat, puttynyokat, vödöröket, kármentőket, csöbröket, dézsákat stb. dolgokat is hozzá rendbe a gazda, jól forrázza, sikálja, öblítse ki és ha megszáradnak, a zárt edényeket alaposan kenezze is ki, végül pedig az egész pincét is tanácsos — alapos takarítás után, mely a falak, boltívek és padlóra is kiterjed (amikor gálicos mésszel jól kimeszelné) — erősen kikénezeni.

Helenkint szellőztessük, még télen is, legalább egyszer a pincét s kelfjük és töröljük le kívülről a teli

hordókat s ha kell, töltsük is föl őket, nehogy borvirág képződjék. Nem-sokára itt lesz az újbor első átfejtése, erre is készüljünk elő, még karácsony előtt. A prészázban is mindent hozunk rendbe, tisztába és ott is jó lesz fertőtleníteni mésszettel és kénezzel mindezeket. Magában a szőlőben, ha a fődés megtörtént s a fölősleges venyige levágatott s elhelyeztetett, a karókat is szedjük ki. Némelyek nagyon fölőslegesnek tartják ezt a munkát, mely maga után vonja azt, hogy tavasszal újra be kell verni a karókat, de ahol drága a karó és van rá elég idő s családi munkaerő, ott a leghelyesebb a karók kiszedése, mert télen át sok elpusztul, elkorhad, eltörik s használhatatlanná válik, a talajban elrohad, elpuhásodik a hegye, rövid lesz s már nem használható, míg ha száraz helyen tető alatt tartjuk a karókat, azok évekként tovább tartanak. Másrészt a karók, kivált azok földben levő része és repedései, melegágyává lesznek a szőlőmolynak és egyéb kártékony rovaroknak, bogaraknak és mindenféle penészeknek, szóval növényi ellenségeknek. Hogyha a karók hegyét megpörköljük vagy újra hegyezzük, akkor az élődiek nagy része elpusztul, de hogyha gálicos vízbe (vagy bordói lébe) áztatjuk a karókat, akkor az összes paraziták elpusztulnak, a karók pedig tartósabbakká válnak, mert a csapadékok nem okoznak nekik kárt. A peronosporát s egyéb betegségeket sem terjesztik az így kezelt karók. Ha pedig van karónak való fánk, akkor készíthetünk új karókat, hogy a rendes kopás s rövidülés, törés folytán tönkrementeket legyen mivel kipótolni tavaszra kelve. Az új készítményeket héjazuk le, mert a héj alá rejtőzik minden rovar s a legtöbb petéit is ide rejt. A kész karókat rakjuk száraz garmadákba, száraz fedett helyre s nyomjuk őket le nehéz kövekkel vagy téglákkal, úgy hogy azok egymáshoz szorítva el ne vetemedjenek, meg ne görbüljenek s csak lassan, fokozatosan száradjanak. A gömbölyű, vékony, fiatal fából való karók nem oly tartósak, mint az öregebb fából készült hasítottak, mert a fiatal fa előbb korhad el. Gálicifüldőbe csak kiszáradás után helyezzük a karót, akkor jobban emeljük a tartósságát.

Az Országos Földbirtok-rendező Biróság nyilvános tárgyalásai.

Az I. számú tanácsban november hó 25-ik napján, délután 5 órakor, Püspöktele, Alsógalla, Várgesztes.

November hó 26-ik napján Tiszacsécs, Örvény.

November hó 28-ik napján Csertő és Magyarlukafa.

December hó 3-ik napján Derecske községek földmegváltási ügye.

A II. számú tanácsban november hó 25-ik napján Borsosberény, Nagyoros.

November hó 27-ik napján Kiskunhalas, Pusztamérges és Öttömös községek földmegváltási és házhely-rendezési ügye.

A III. számú tanácsban november hó 20-ik napján Tiszavalk, Baktútos, Bak, Sárhida községek földmegváltási ügye.

Meg kell javítani a közlegelőket.

A közlegelők már a háború előtt sem részesültek megfelelő gondozásban és ápolásban, mégis megállapítható, hogy a mai elhanyagolt állapotnak az oka főleg az öt évig tartó háború és az utána következő áldatlan idő volt.

A közlegelők területe több, mint 1 1/2 millió kat. hold s ennek egy része bizony elhanyagolt, pedig csak úgy állhatunk talpra, ha minden téren belterjesen gazdálkodunk, tehát a közlegelőkön is megfelelő hozamot biztosítunk.

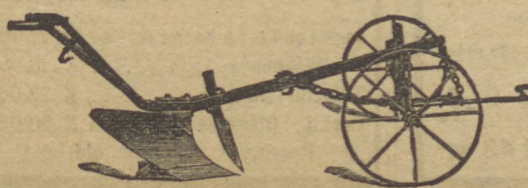
Ezeknek a rendbehozatala azért is fontos, mert a háború következtében hegyvidéki legelőinket elvesztettük s a népies állattenyésztés egészséges fejlődése csak a közlegelők rendbehozatalával biztosítható.

A földművelésügyi minisztérium az állattenyésztés fejlődésének biztosítása céljából állandóan foglalkozott a kérdéssel s most egy körrendeletet adott ki a közlegelők javítása tárgyában. A rendeletet minden illetékes hatóságnak megküldötték.

Az első fejezet arról szól, hogy a közlegelők területét megcsontítani, elidegeníteni, fölőszlani, vagy azt, bár csak részben is, eredeti rendeltetésétől elvonni, csak előzetes miniszteri engedéllyel szabad. Ugyancsak ezen fejezet részletesen intézkedik a fölősleges faállomány kitermeléséről, a bokorirtásról, a favágás fogatosításáról, a gyomirtásról, a köszedésről, a legelőfásításról, a trágyázásról, a csordailátók berendezéséről, a gyepeztetésről, az állatok védelméről és a csordaátjárók létesítéséről. A harmadik fejezet a legelők gondozását és karbantartását állapítja meg, a negyedik fejezet pedig a legeltetés szabályozásáról ad szakszerű útmutatásokat a gazdaközönségnek.

Milyen a jó vetőmag? Úgy a gazdaköröket, mint kertészeket s a kertészettel foglalkozókat érdekelni fogja, hogy az előnyösen ismert s a legjobb hírnévnek örvendő Dániel Gyula magnagykereskedő, a „Baross Szövetség” mag- és terményosztályának országos elnöke, kinek Budapest, Baross-tér 22. szám alatt magüzlete, Cserhát-utca 6—8. szám alatt pedig modernül felszerelt üvegházakkal ellátott kertészete és magtermelőtelepe van, már régebben külföldi úton van és pedig Német-, Franciaország, Hollandia, Belgium, Dániában, hogy egyrészt vevőközönsége részére fajtiszta és kitermelésre alkalmas magvakat közvetlenül a legmegbízhatóbb termelőktől szerezze be, másrészt személyes látogatásai által a magyar magtermelők által termelt felesleg elhelyezésére összeköttetési révén külföldi cégek-nél és termelőknél a magyar mag részére állandó piacot szerezzen. Dániel Gyula, aki ezen tevékenységével nagyban hozzájárul a magtermelés fellendítéséhez s ennek a világforgalomba való bekapcsolásával gazdasági életünk állandósulását mozdítja elő, a közel jövőben érkezik haza tanulmányútról, amelynek értékes és sokoldalú tapasztalataival lapunk, a Magyar Falu hasábjain fogja érdekes cikkeiben megismertetni gazdaközönségünket, illetve olvasóinkat. A cikkekre már előre is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Részvény-alap: 1-6 milliárd

"PYRAMIS"

ACÉLEKÉKET

Telefon: 65-49, 65-50.
Sürgőny cím: „Pyramis"

Magyar Földbirtokosok és Földbirtok Kereskedelmi Részvénytársasága, Budapest, VI., Teréz-körút 26.

egy- és többvasú eketesteket, boronákat, szecskavágókat, répvágókat, kukoricamor-zolókat, gazdasági szekeret és legújabb szerkezetű merítővályú „AGRAR-DRILL" sorvetőgépeket elsőrendű anyagból a leg-jutányosabban szállít!

VÁSÁR ÉS PIAC.

A Mezőgazdasági Árubeszerző és Kereskedelmi R.-T. heti jelentése.

Gabonapiac.

A tőzsdetanács csütörtöki hivatalos árfolyamai: 78 kilós tiszavidéki búza 462500—467500, fejmegyei és pestvidéki 460—465000, 76 kilós tiszavidéki búza 460000—467500, fejmegyei és pestvidéki 455000—457500, rozs 412500—417500, takarmányárpa 400—420000, sörárpa 400—500000, köles 265—275000, zab 390—400000, új tengeri 240000—250000, repce 660—680000, korpá 217000—222500 korona mázsánként budapesti paritásban.

Marhavásár.

A csütörtöki marhavásáron a kisebb felhajtás következtében megélnélt a forgalom. Az árak változatlanok maradtak, kivéve a bikát, amely kilónként 5000 koronával drágult. A vásárra 676 élomarhát hajtottak fel, amiből 18 maradt eladatlanul. Jobbminőségű bika 15000—19500, (kivételesen 20000—20500), silányabb 10—15000, magyar hizott ökör 16500—18000 (18—19000), közepes 11500—16000, alárendelt 7800—11000, tarka hizott ökör 17000—20000 (20500—21000), közepes 12—16500, alárendelt 7500—12000, magyar tehén 8—16000 (16500—17000), tarka tehén 7500—17500 (18000—18500), növendék 6500—15000, kiemelésre szánt 5500—7000 korona volt élősúlyban kilónként.

Főszerkesztő és felelős kiadó:
Karácsony Gyula.

Felelős szerkesztő: Czebe László.
Szerkesztő: Dunay Ödön.

QUITTNER ALFRÉD ÉS TÁRSA

gabonakereskedők

Budapest, V., Nagykörön-utca 22.

Palócz és Perl

zsák- és ponyvakereskedők

VI., Lázár-utca 13. Telefon: 199-77

Topolya keményfa hálók

2,300.000, ebédliők 4,000.000 és felette. Dormann, József-körút 15.

Budapestre utazók figyelmébe!

Szent Margitsziget Gyógyfürdő

a főváros büszkesége, Európa legszebb folyami szigete, üdülők és utazók részére is a legkellencebb tartózkodási- és üdülőhely. Gyógyfürdője, főleg reumatikus bántalmakban szenvedők részére, páratlan a maga nemében. — Minden kényelemmel berendezett szállodái kellemes tartózkodást nyújtanak. Előjegyzéseket elfogad a szálloda igazgatósága. Telefon: 95—85. Sürgőncim: Margotel.

BUTOR!

Gyönyörű virágotopolya hálók 2,600.000 kor.-tól. Pálýsander fényezett ebédliők 3,800.000 K.-tól. Budapest, VIII., Nap-u. 6. (József-körút mellett.)

Fényezett díófa-ebédliő, borszékkel 3,500.000 korona, topolya hálósza, szerelve 2,800.000 korona, szalagarnitúra 6 darab-ból álló 1,700.000 korona. Sürgősen átadó. BRÜLLNÉ, Budapest, VI., Izabella-utca 81

Pálinkafőző és mosó-üstök vörösréz-ből.

Rézgálic.—Raffia.—Rézkénpor. Szabadal. Balaton és Vermorel-rendszerű szőlőpermetezők

Háti- és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyári áron beszerezhetők Szentágh Pál rézárgyár. (Céglőnök Terényi Samu) Gyors és kedvező elintézés végett levelek és megrendelések Terényi Samu céglőnök nevére címzendők

Budapest, IX. ker., Üllői-út 19. szám.

Ne vegyen az 1925-ik esztendőre kalendáriumot drága pénzért, mert **ingyen megkapja** ha egy évre előfizet lapunkra **a Magyar Falu nagy képes naptárát,** amely páratlanul gazdag, érdekes, szórakoztató és tanulságos tartalommal jelenik meg a magyar nép számára. **Nem előfizetőknek 15 ezer korona az ára.**

Jóminőségű **keményfa hálószaobát** vásárolhat részletfizetésre is. „DURUS” Butoripari és Kereskedelmi Részvénytársaságnál Budapest, VII., Nagydíófa-utca 3. (Rákóczi-útnál.)

Tömör keményfa hálók 2,300.000 koronától, Ebédliők 5,000.000 koronától nagybani áron.

Vidék-re szak-szerű csomagolás. „LUXUS” Butorkereskedelmi részvénytársaságnál Budapest, VII., Murányi-utca 26. szám (István-útnál.)

KOLLARIT. BÖRLEMEZ

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK, MALMOK BEFEDÉSÉRE ÉS RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE A LEGALKALMASABB

EGYESÜLT, UJPEST ÉS MONFALCONE VEGYÉSZETI GYÁRTVA Kollár Miklós és Breitter Közp. Iroda: V. Nagykörön-utca 19

Csak az országos Kollárít Börlémez, melynek tekintése ezen anyagból van kiküldetés. — Utazásról ne fogadjon el!

Réz-, vasbutor Sodronyágybetét Gyermekkocsi. Elismerett jó minőségű gyárakból, VII. gónél fogva legolcsóbb HIKKER Dohány-u. 6.

Butorvásárlók figyelmébe! Saját érdekében tekintse meg raktáramat. Hálók, ebédliők, úriszobák, garnitúrák nagy választékban, a legolcsóbb áron árusítok. Butorüzlet, Budapest, VII., Kertész-u. 35.

Patkány-, egérirtó RATIN

specifikus mezei egérirtó békebeli anyag. Legolcsóbb napi áron. Szétküldési hely: RATIN LABORATORIUM, Budapest, VII., Murányi-utca 36/B.

Hálószaobák Ebédliők 3,500.000 koronától. 5,000.000 koronától Vidék-re csomagolás. 52. Uri szobák legolcsóbban, ANDRÁSSY-ÚT 52. Bejárat Ötvös-utca-ban.

CSÉZLI

fogászati és fogtechnikai műintézet Telefon 56—04. Telefon 56—04.

Budapest, III., Zsigmond-utca 104.

Fogakat, fogsorokat részletfizetésre is a leggyorsabban készít.

Vidékiek egy nap alatt elintéztetnek.

GALGÓCZY TANINTÉZET

BUDAPEST, MÁRIA TERÉZIA-TÉR 3.

Teljes anyagi garanciával készít elő magánvizsgákra, érettségire. Sikertelen vizsga esetén a tandíjat valorizálva visszafizetjük.

Gazdáknak, földigénylőknek egyaránt nélkülözhetetlen

FÖLDBIRTOKREFORM TÖRVÉNY ÉS NOVELLA

című szakkönyv, amely az összes végrehajtási utasításokat, az ezekkel kapcsolatos rendelkezéseket, magyarázatokat, joggyakorlatokat kimerítően ismereti.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: Dr. MATÉ IMRE és Dr. NEUBAUER FERENC miniszter-fogalmazó, nemzetgyűlési képviselő, egyet. tanársegéd, a novella parl. előadója. A könyv úgy van összeállítva, hogy együtt található az egyes esetekre vonatkozó minden rendelkezés.

Ára 119.000 korona. Megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett a Magyar Falu kiadónivatalában, VII., Dohány-u. 84., II. 16.

Első szegei bőrruhagyár

Tulajdonos: CSORDÁS SÁNDOR

Férfi és női bőrkabátok készen és mérték után, elsőrendű kivitelben.

Saját timáripartelep.

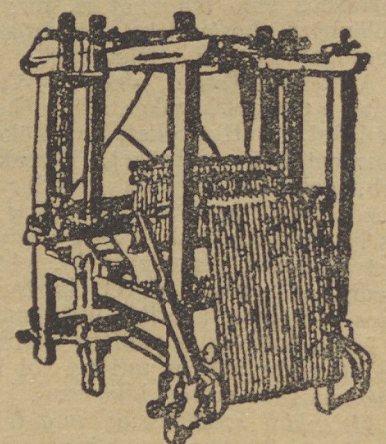
Árak: Férfi és női csokoládészínű bőrből, I-a fekete olasz báránybőrből, mikádó-forma... K 2,500.000 Feketében, I-a (férfi és női) K 1,800.000 Egész hosszú kabát, barna, I-a... K 3,800.000 Feketében K 2,600.000 beküldött mérték után is. Elsőrendű szabászat

Amerikai lécgórékat

gyorsan és olcsón készít

Vajda Béla okl. mérnök Budapest, VII., Dohány-utca 12. sz. Telefon: József 123—34.

Rézi szövőszékek

vászon, szövet, damaszt (len, kender), vitorlavászon, zsák, juta stb. szövésére, minden gazdaságnak nélkülözhetetlen.

Kérjen ismertetőt! Részletfizetés

Háziipari Textilművek R.-T. Budapest, VII., Thököly-út 46. sz.

Gőzcséplőkészletek, „ASTRA” Gőzcséplőkészletek

és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges mezőgazdasági gépek és eszközök raktáron vannak, azonnal szállíthatók. — Előnyös fizetési feltételek!

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége Budapest, Vilmos osászár-út 32. sz.

Legszebb, legjobb, legolcsóbb, lebecsebb

ajándék a könyv.

felnőttek és gyermeknek egyaránt

A hosszú, unalmas téli estéken oktat, szórakoztat, tanít, elkergeti az unalmat és ismeretlen gyönyörű világokat tár elénk.

Karácsonyra

okvetlen rendelje meg és a pénz előzetes beküldése mellett bérmentve az alább felsorolt értékes és mélyen leszállított áru könyveket a

Magyar Falu kiadóhivatalánál.

Öt gyönyörű könyv:

Jókai Mór: Tűzön át az égbe. P. Ábrahám: Bús király meséi. Gogoly: Májusi éj. — Szorocsinyeci vásár.

Göthe: A gyermek és az oroszlán. (Mesék.)

Balsak: Cadignan hercegnő titka.

Az egész sorozat, öt kötet kitűnő regény, elbeszélés és mese, együtt, díszes keménykötésben, tokkal csak K 50.000. Ugyanaz fűzve K 25.000.

Szabó Dezső a magyar nép legjobb ismerője, rajongója, a magyar szó legnagyobb élő mesterének világhírű regényei és elbeszélései:

Szabó Dezső: Az elsodort falu. Két kötet K 70.000 — Egy csodálatos élet. Két kötet K 60.000 — Nincs menekvés K 73.200 — Ölj. Költe K 60.000 — Mesék a kacagó emberről K 20.000 — Egyenes úton K 16.000 — Tanulmányok K 16.000

Pásztor József: Ujraélők. Regény... K 33.000

Móricz Zsigmond: Vidéki hírek. Elbeszélések K 42.000

Török: Zöldköves gyűrű. Regény... K 42.000

Ifjúsági regények, mesekönyvek:

Kelemen Andor: Meseréten K 16.000 Szemere: Füllentő Gergely K 21.000 Donászy F.: Fulkó lovag K 3.600 Donászy F.: Csúcshegyi vár K 6.000

A legizgalmasabb világhírű külföldi regények:

Jack London: A barna farkas K 21.000 — Büszkeség háza K 18.000 Tolsztoj: Kozákok K 33.000 Gorkij: Oleszova Varenka K 50.000 (Regények az orosz életből.)